

Vzdělávání dospělých ve volném čase

Dana Knotová, ÚPV FF MU Brno

ČAPV, Plzeň září 2006

- *Vzdělávání dospělých ve volném čase je součástí výzkumného projektu **Vzdělávání dospělých v různých fázích životního cyklu: priority, příležitosti a možnosti rozvoje** (hlavní řešitelka projektu M. Rabušicová, 2004- 2008)*
- V příspěvku představujeme výsledky dílčí deskriptivní analýzy vzdělávání v oblasti trávení volného času – neformálního zájmového vzdělávání dospělých

Metodologie výzkumu a výzkumný vzorek

Data byla získána ze dvou zdrojů:

- reprezentativního dotazníkového šetření (1418 respondentů), respondenti byli vybráni metodou kvótního výběru
- výběrového dotazníkového šetření (160 respondentů), respondenti byli vybráni na základě dostupnosti

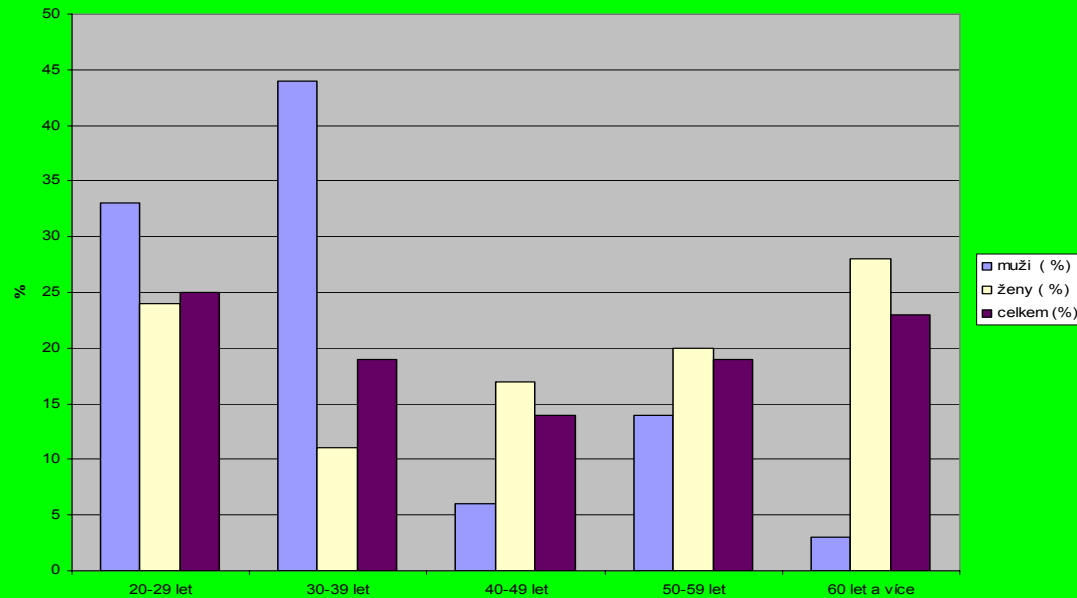
data jsou zpracovávána s využitím statistického systému STATISTICA

- Výzkumné otázky: Jak se dospělí reálně vzdělávají ve volném čase? Kdo jsou ti, kteří se takto vzdělávají?

K dílčím výsledkům výzkumu:

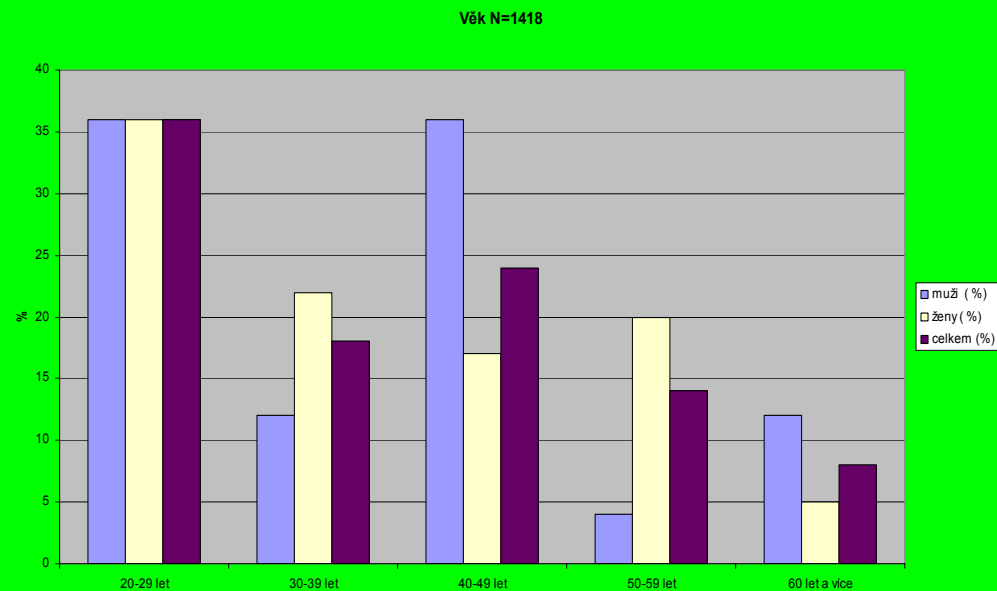
Respondenti podle věkových kategorií (N=160)

Věk N=160

Věková kategorie	<i>muži</i> (%)	<i>muži</i>	<i>ženy</i> (%)	<i>ženy</i>	<i>celkem</i> (%)	<i>celkem</i>
20-29 let	33	12	24	29	25	41
30-39 let	44	16	11	14	19	30
40-49 let	6	2	17	21	14	23
50-59 let	14	5	20	25	19	30
60 let a více	3	1	28	35	23	36
Celkem	100	36	100	124	100	160

Respondenti podle věkových kategorií (N=1418)

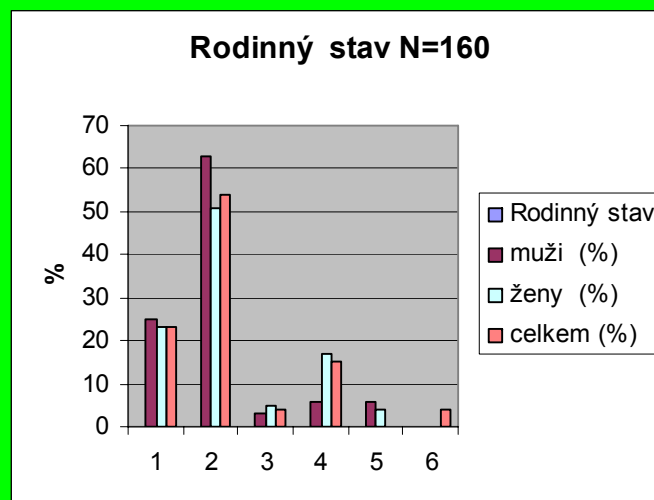
Věková kategorie	muži		ženy		celkem	
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
20-29 let	36	9	36	15	36	24
30-39 let	12	3	22	9	18	12
40-49 let	36	9	17	7	24	16
50-59 let	4	1	20	8	14	9
60 let a více	12	3	5	2	8	5
Celkem	100	25	100	41	100	66

Výrazně se projevují rodové rozdíly při aktuální účasti v zájmovém vzdělávání. Pravděpodobně se projevuje tendence ke sdružování v sociálním životě žen, případně rozmanitější nabídka zájmových vzdělávacích příležitostí, v nichž ženy mohou saturovat své zájmy.

V obou souborech je silně zastoupena kategorie mladých dospělých. Pravděpodobně mají více volného času, který mohou naplňovat zájmovým vzděláváním (nemají svůj volný čas svázaný s povinnostmi souvisejícími s rodinnými, případně jen částečně s pracovními činnostmi).

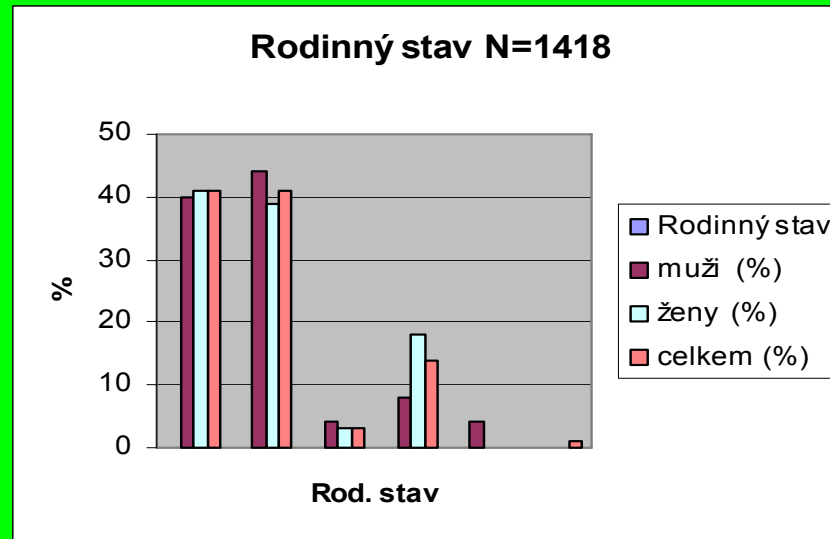
Zřejmě se také projevuje tendence charakteristická pro tuto věkovou kategorii - preference trávení volného času mimo domov ve společnosti vrstevníků.

Rodinný stav respondentů (N=160)

Rodinný stav	<i>muži</i> (%)	<i>muži</i>	<i>ženy</i> (%)	<i>ženy</i>	<i>celkem</i> (%)	<i>Celkem</i>
1. Svobodní	25	8	23	28	23	36
2. Ženatý, vdaná	63	23	51	63	54	86
3. Vdovec, vdova	3	1	5	6	4	7
4. Rozvedený/á	6	2	17	22	15	24
5. Nesezdané soužití	6	2	4	5	4	7
Celkem	100	36	100	124	100	160

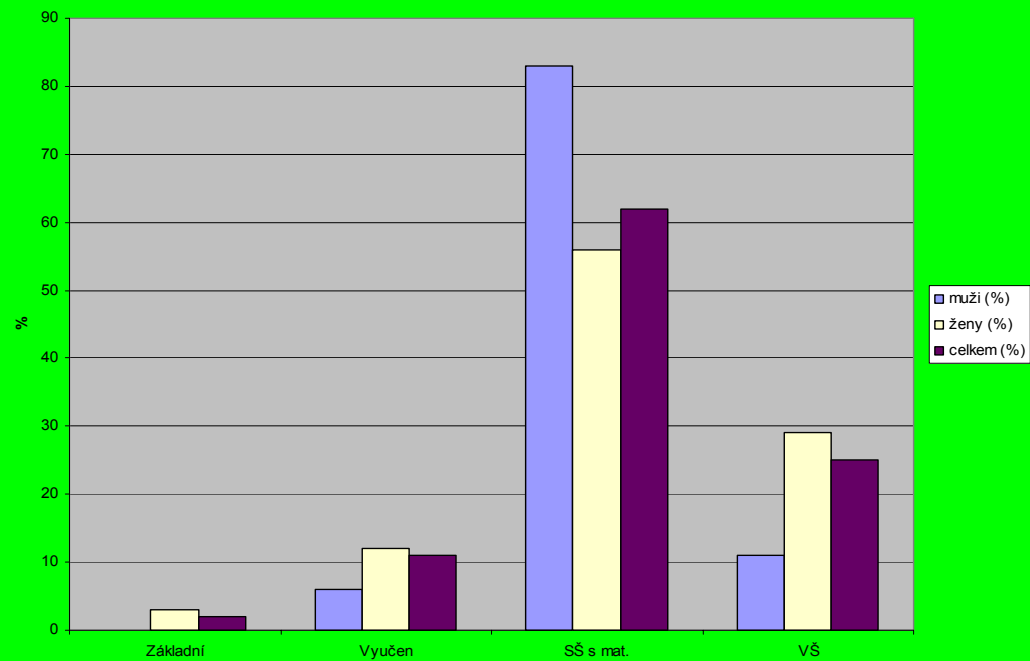
Rodinný stav respondentů (N=1418)

Rodinný stav	<i>muži</i> (%)	<i>muži</i>	<i>ženy</i> (%)	<i>ženy</i>	<i>celkem</i> (%)	<i>Celkem</i>
1. Svobodní	40	10	41	18	41	28
2. Ženatý, vdaná	44	11	39	17	41	28
3. Vdovec, vdova	4	1	3	1	3	2
4. Rozvedený/á	8	2	18	8	14	10
5. Nesezdané soužití	4	1	0	0	1	1
Celkem	100	25	44	100	100	69

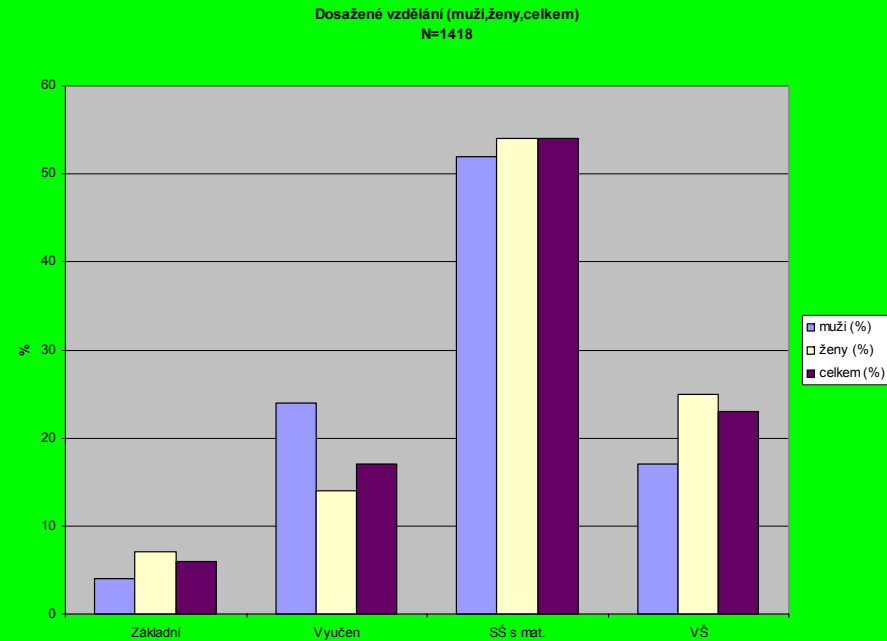
Dosažené vzdělání (N=160)

Dosažené vzdělání (muži,ženy,celkem)

Dosažené vzdělání	muži (%)	muži	ženy (%)	ženy	celkem (%)
Základní	0	0	3	4	2
Vyučen	6	2	12	15	11
SŠ s mat.	83	30	56	69	62
VŠ	11	4	29	36	25
Celkem	100	36	100	124	100

Dosažené vzdělání (N=1418)

Dosažené vzdělání	muži (%)	muži	ženy (%)	ženy	celkem (%)	celkem
Základní	4	1	7	3	6	4
Vyučen	24	6	14	6	17	12
SŠ s mat.	52	13	54	24	54	37
VŠ	17	5	25	11	23	16
Celkem	100	25	100	44	100	69

Dílčí závěry

- množství dospělých zapojených do zájmového vzdělávání je malé,
 - ženy vstupují do organizovaných zájmových vzdělávacích aktivit častěji než muži,
 - klíčovým faktorem je dosažené formální vzdělání.
(Respondenti se středoškolským vzděláním s maturitou a s vysokoškolským vzděláním tvoří tři čtvrtiny těch, kteří se vzdělávají.)
-
- **Děkujeme za pozornost**